

Odлуka o sudskim promatracima

Koristeći seovlastima koje su Visokom predstavniku date člankom V Aneksa 10 (Sporazum o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, prema kojemu je Visoki predstavnik konačni autoritet u zemlji glede tumačenja pomenutog Sporazuma o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora; i posebice uzevši u obzir članak II. 1. (d) gore navedenog Sporazuma, prema kojem Visoki predstavnik “pruža pomoć, kada to ocijeni neophodnim, u iznalaženju rješenja za sve probleme koji se pojave u svezi sa civilnom provedbom”;

Pozivajući se na stavak XI.2 Zaključaka Vijeća za provedbu mira koje se sastalo u Bonu 9. i 10. prosinca 1997. godine, u kojem je Vijeće za provedbu mira pozdravilo nakanu Visokog predstavnika da uporabi svoj konačni autoritet u zemlji glede tumačenja Sporazuma o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora kako bi pomogao u iznalaženju rješenja za probleme, kako je prethodno rečeno, “donošenjem obvezujućih odluka, kada to bude smatrao neophodnim”, u svezi sa određenim pitanjima, uključujući (u skladno točki (c) ovog stavka) i “mjere u svrhu osiguranja provedbe Mirovnog sporazuma na čitavom teritoriju Bosne i Hercegovine i njezinih entiteta”;

Obzirom na članak II 2. i članak II 3. (e) Ustava Bosne i Hercegovine koji svim osobama na teritoriju Bosne i Hercegovine garantiraju ljudska prava i temeljne slobode definirane Europskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda i pratećim protokolima, uključujući i “pravo na pravično saslušanje u ... kaznenim stvarima, te druga prava koja se odnose na kazneni postupak”;

Imajući na umu da je u cilju pravičnog saslušanja, koje podrazumijeva provedbu istrage prije glavnog pretresa, neophodna provedba potpune, blagovremene, pravične, učinkovite

i sveobuhvatne istrage prije samog glavnog pretresa;

Prihvaćajući značaj obveze da se prilikom vođenja kaznenih postupaka mora učiniti sve da bi se osiguralo da, u mjeri u kojoj je to moguće, sve činjenice budu pouzdano i točno ustanovljene;

Obzirom na značaj garantiranja primjene temeljnih načela kaznenog postupka koji su na snazi u Federaciji Bosne i Hercegovine, a koji su trenutačno definirani u Glavi I, članak 1. do 19. , Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, br. 43/98);

Obzirom na značaj garantiranja primjene temeljnih načela kaznenog postupka koji su na snazi u Republici Srpskoj, a koji su trenutačno definirani u Poglavlju I članak 1. do 21. Zakona o kaznenom postupku Republike Srpske (Službeni list Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, br. 26/86, 74/87, 57/89, 3/90; Službeni glasnik Republike Srpske br. 26/93, 14/94, 6/97);

Obzirom na značaj garantiranja primjene temeljnih načela kaznenog postupka u Bosni i Hercegovini, a koji su trenutačno definirani u Poglavlju I članak 1. do 19. Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine;

U cilju primjene načela zakonitosti kaznenog gonjenja u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao što je trenutačno propisano u članku 16. pomenutog Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine;

U cilju primjene načela zakonitosti kaznenog gonjenja u Republici Srpskoj, kao što je trenutačno propisano u članku 18. pomenutog Zakona o kaznenom postupku Republike Srpske;

U cilju primjene demokratskih standarda i načela definiranih u Zakonu o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine, prije svega načela zakonitosti i jednakosti u postupanju, definiranih u

člancima 2. i 14. pomenutog Zakona, te propisanih standarda transparentnosti naglašenih otvorenom prirodom glavnog pretresa kao što je propisano u članku 234. Zakona;

Podsjećajući na vitalni značaj koji za Federaciju Bosne i Hercegovine, Republiku Srpsku i Bosnu i Hercegovinu imaju napor i čiji je cilj da se osigura jačanje i poštivanje vladavine prava;

Imajući na umu Kominike Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira (Sarajevo 13. srpnja 2000), u kojem se kaže da su se Upravni odbor i Visoki predstavnik između ostalog suglasili da je za promoviranje vladavine prava potrebno ulagati stalne napore od strane međunarodne zajednice, dok je u kontekstu osnivanja Neovisnog povjerenstva za pravosuđe spomenut nastavak praćenja i procjene rada sudova i tužiteljstava u svjetlu okončanja mandata JSAP-a;

Uzimajući u obzir, putem pozivanja na i informacije iz odredaba iz članaka III 1. (a) i IV 3. Aneksa 11 Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, u kojem su strane potpisnice Sporazuma o međunarodnim policijskim snagama između ostalog prihvatile praćenje, posmatranje i inspekciju pravosudnih organizacija i postupaka na bilo kojim lokacijama i objektima gdje se odvijaju pravosudne aktivnosti;

Imajući na umu postojanje i značaj obveze objelodanjenja informacija, koje se između ostalog moraju pridržavati svi suci, tužitelji, te zvaničnici ministarstava unutarnjih poslova, finansija i pravde, a u smislu informacija koje od njih traži Neovisno povjerenstvo za pravosuđe, sukladno Odluci Visokog predstavnika br. 94/01 (Službeni glasnik Bosne i Hercegovine br. 10/01, Službene novine Federacije BiH br. 14/01 i Službeni glasnik Republike Srpske br. 17/01), te Odluci Visokog predstavnika br. 16/02 (Službeni glasnik Bosne i Hercegovine br. 10/01, Službene novine Federacije BiH br. 40/02 i Službeni glasnik Republike Srpske br. 55/02);

Obzirom da je misija Međunarodnih policijskih snaga Ujedinjenih naroda okončana 31. prosinca 2002. godine;

Imajući dalje u vidu da je za promoviranje vladavine prava i procesa provedbe mira potrebno praćenje sudbenih postupaka u svim fazama na čitavom teritoriju Bosne i Hercegovine kada god to smatraju neophodnim osobe koje je za to ovlastio Visoki predstavnik;

Izvodeći zaključak da je za ovakvo praćenje sudbenih postupaka potrebno ovlastiti uredno imenovane osobe koje bi imale pravo vršiti uvid u sve sudske spise i dokumente koji se odnose na predmete koji se prate;

Svjestan činjenice da identitet ovih uredno imenovanih promatrača na suđenjima mora biti jasno ustanovljen i poznat;

Uzimajući u obzir sve gore navedeno, Visoki predstavnik ovim donosi slijedeću

ODLUKU

(1) Koristeći se ovlastima koja su mu data člankom V Aneksa 10 (Sporazum o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, Visoki predstavnik je zaključio da u interesu pravosuđa postoji potreba da imenuje određeni broj osoba koje će biti ovlaštene da prate sudske postupke, a kojima će u tu svrhu biti izdate odgovarajuće službene legitimacije.

(2) Ovi ovlašteni promatrači imaju pravo da bez ikakvih smetnji ili zapreka, bez obzira na moguće restriktivne odredbe procesnih zakonskih propisa ili pravila, prisustvuju i prate sudske postupke za koje budu zainteresirani, te pravo da izvrše uvid u sudske spise koji se odnose na ove navedene postupke.

(3) Sudski postupci o kojima se ovdje radi mogu se pratiti u bilo kojoj fazi, bez obzira da li se radi o pretprocesnoj ili

nekoj drugoj fazi.

(4) Ovi promatrači moraju poštivati sva postojeća pravila glede povjerljivosti i eventualnoj zatvorenosti postupka za javnost.

(5) Ova odluka, koju Visoki predstavnik donosi u gore navedenom svojstvu sukladno ovlastima koje su mu date njegovim međunarodnim mandatom, ne može biti predmetom razmatranja pred sudovima Bosne i Hercegovine. Međutim, donošenjem ove Odluke Visoki predstavnik ne nastupa umjesto bilo kojeg domaćeg zakonodavnog tijela.

Ova odluka stupa na snagu odmah, i odmah se objavljuje u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine.

Sarajevo, 24. siječnja 2003.

*Paddy Ashdown
Visoki predstavnik*